

פניני אביר יעקב

פנינים לפרשת השבוע מתורת המקובל האלקי רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

גליון כ"ב - פר' נשא - שבועות תשפ"ד

משה אל אוהל מועד לדבר איתו, 'משה' גימטריא 'שילה', שזה המשיח, כמו שנאמר 'עד כי יבוא שילה'. ומשה ילמד 'מבין שני הכוכבים' - אלו הן התורה שכתב והתורה שבעל פה.

חג השבועות

כמתן תורה הגלגלה האלוקות של הקב"ה אצל ישראל

מבריאת העולם, עת נבראו שמים וארץ, הקב"ה התנה עמם שבריאתם וקיומם תלויים במעשיהם של עם שלם, שאם הוא ישמור את מצוות ה', יהיה קיום לעולם כולו.

ומאז, כל הבריאה בציפיה דרוכה, לראות מי הוא העם הזה שיזכה לכך? עד שעמד אברהם אבינו הכיר את בורא, ואף ציפה את צאצאיו אחריו לעמוד את דרך ה' ולקיים את מצוותיו, אז זכו שהקב"ה ייחד עליהם את שמו, להיות לו לעם סגולה, והם יהיו העם שיקבל את התורה.

כתב על כך מרן 'אביר יעקב' בספרו 'בגדי השרד' שזו הסיבה בשבעת מתן תורה פתח הקב"ה ואמר 'אנוכי ה' אלוך אשר הצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים, כי באמת יש להבין, הרי אמרו חז"ל שאין הקב"ה מייחד שמו על הצדיקים בחייהם, ואפילו על האבות הקדושים הוא לא דיבר נעמה עם התואר 'אלוקים', אם כן כיצד יתכן שבני ישראל קיבלו את התורה, ובאותה שעה קרא עליהם הקב"ה את שמו בחייהם ובפניהם, ואמר 'אנכי ה' אלוך?'

אלא מוכרחים לומר, אומר מרן אביר יעקב, שכאשר הקב"ה הוציא את ישראל ממצרים, הוא כבר בחר בהם וראה אותם ראויים שיקרא עליהם את השם ואת המלכות, ועליהם יהיה ראוי שיאמר 'אלוקים'.

כי בודאי שלא כל אחד מן הנבראים היה ראוי שיקרא הקב"ה 'אלוקי', אלא רק אם הוא יקיים את כל מצוות ה', וישמור את תורתו בשלימות. ומי שלא מקיים את כל מצוות התורה, אינו ראוי שהקב"ה יקרא 'אלוקי' וכמו שאמר הנביא (מלאכי א' ו) 'אם אב אני - איה כבודי, ואם אדונים אני איה מוראי'.

ורק בני ישראל, מיד כשיצאו ממצרים, כבר ראה הקב"ה שהם עתידים לקבל על עצמם עול מלכות שמים בשלמות, ולומר בלב שלם 'נעשה ונשמע', ולכן נתנית התורה אמר להם 'אנוכי ה' אלוך אשר הצאתיך מארץ מצרים', כלומר, הרי הצאתיך מארץ מצרים, אם כן, בודאי ראוי היית שאקרא שמי עליך, כי לולי זה לא הייתי מוציא אותך משם.

טהרה - תנאי הכרחי ללימוד תורה

לפני מעמד הר סיני, אמר הקב"ה למשה רבינו 'לך אל העם, וקידשתם היום ומחר, וכבשו שלמותם והיו נכונים ליום השלישי'.

רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'אלף בינה' מבאר מהפסוק הזה רואים נקודה חשובה:

מי שפוקש ללמוד תורה ולקיים מצוות, מוכרח שתהיה בו יראת שמים, ויתנהג בטהרה ובנקיטות.

כי מאחר והוא עומד לעסוק בדבר כל כך רוחני וקדוש, כמו התורה, שהיא מתנה מאת הקב"ה בצמצום, לא יתכן שקדושתה של התורה תוכל להכנס בתוך גוף חומרי ומגושם, ללא שיטרה את עצמו קודם.

זה פשר הציווי האמור בפרשת זו, כי כשבני ישראל התקברו לחר סיני, זה היה ההכנה שלהם לפני שיתחילו ללמוד תורה, ולכן הזהיר אותם הקב"ה באזהרות רבות, כדי שיקדשו את עצמם כראוי, כי רק כך הם יהיו ראויים לקבלת התורה הקדושה.

רבינו גם מוסיף ומדייק, מדוע פירט הקב"ה בדבריו 'היום', 'מחר', 'ליום השלישי' הרי יכול היה לומר עליהם בקיצור: 'וקדשתם שלוש ימים' אלא רצה לרמז להם שבכל יום הם צריכים להוסיף על עצמם עוד קדושה, גדולה יותר מהיום הקודם, וביום השלישי יוסיפו עוד קדושה חדשה, מעבר לקדושתה של היום השני.

זה תנאי הכרחי לקבלת התורה, להתקדש עוד ועוד, להוסיף קדושה על קדושה, ולהיות מוכנים בטהרה לקדושתה של התורה.

תורה חדשה בכל יום

רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'אלף בינה' (אות בי"ח) כותב דברים נפלאים בענין התורה הנלמדת על ידיו בדרו הזה: רגילים לחשוב, שהתורה שניתנה בהר סיני - הן תורה שכתב וזו תורה שבעל פה - ושנסמרה על ידי משה לבני ישראל, היא התורה שאנו לומדים בכל הדורות, עד ימינו.

אך אין זה מדוייק. רבינו מסביר שעל פי האמת בכל יום ניתנת התורה מחדש לאלו שלומדים אותה. כלומר, אותה מתנה שניתנה אז, על הר סיני, ניתנת שוב בכל יום ויום מחדש, לכל אדם מישראל שיושב והוזהר בתורה.

בכל יום ויום מחדש, לכל אדם מישראל שיושב והוזהר בתורה, תיבות 'אני נתון כל יום'.

ובזה רמז הקב"ה לבני ישראל כשנתן להם את התורה אז, על הר סיני: דעו לכם, התורה שאני נתון לכם כעת, היא לא מוגבלת לשיעור או לזרז הזה בלבד, אלא בכל יום ויום, ובכל מקום ומקום שיהודי יישב ויעסוק בה, אני נתון לו את התורה מחדש, וכך הוא יקבל את חלקו בתורה.

שלא דיבר לשון הרע. על כך מרמז רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'פיתויה חותם', לדרוש את פסוקי הפרשה שלנו:

'צו את בני ישראל, 'צו' זהו לשון אזהרה כנגד עבודה זרה, כמו שכתוב בזהר הקדוש (ח"ג דכ"ז ע"א) ובגמרא (סנהדרין נו). שמרמו כאן על הס"מ, שמתחזק על ידי דיבורי לשון הרע.

וישלוח מן המחנה כל צרוע 'מחנה' זהו גופו של האדם ו'צרוע' זהו הס"מ, ומצוה הגזירה שישלח את אותו הצרוע, את הס"מ, מגופו, 'אל מחוץ למחנה השלוחם'.

ולא יטמאו את מחניהם - לשון רבים, שאדם המדבר לשון הרע גורם טומאה גם בעולמות העליונים וגם לבני ישראל.

אשר אני - הקב"ה, 'שוכן בתוכם' - בעולמות העליונים ובתוך בני ישראל, ועל ידי לשון הרע מסתלק רחמנא ליצלן.

יעשו כל בני ישראל שיהיו את חשיבות הדבר, ושעל ידי מעשיהם יוכלו לגרום לטומאה ח"ו בעולמות העליונים, ולהיפך, להרבות בקדושה, ולכן **'וישלוח אותם'** את כל תוחות הטומאה והס"מ **'אל מחוץ למחנה'**. ועשו זאת מיד **'קב"ה רבי ה' אל משה כן עשו בני ישראל'**.

יום רביעי

הבחירה בישראל - בזכות האבות הקדושים

הטעם העיקרי שבגללו בחר הקב"ה בבני ישראל להיות לו לעם, זה בזכות האבות הקדושים, שכל מסרתם כל ימי חייהם הייתה להרבות כבוד שמים, ולהעמיד זרע שעובד את הקב"ה, ולא עובד עבודה זרה, חלילה, ולכן, בחנות המזבח הכיזר והנשיאים את שלושת האבות כמו שכתוב במדרש, כדי לעורר את זכותם בשמים.

וכך מרמז זאת מרן 'עטרת ראשנו' רבי דוד אביחצירא הי"ד, נכדו של מרן 'אביר יעקב', בספרו 'פתח האוהל':

'כל הבקר לעולה, 'בקר' זהו אברהם, כמו שכתוב (בראשית יז ח) 'אל הבקר רץ אברהם'.

'שנים עשר פרים, אברהם אבינו ידע שעתידיים להיות שנים עשר שבטים, שעליהם כתוב (דברים לב ט) 'כי חלק ה' עמו, וכל רצונו ומטרותו בעבודתו הייתה להעמיד אותם.

'אילים שנים עשר' - זהו יצחק אבינו, שאצלו כתוב (בראשית יג ג) 'ויקח את האיל ועליו לעולה תחת בנו, וגם אצלו הוזכר המספר 'שנים עשר', וגם יצחק, עיקר עבודתו היה בשביל זרע יעקב 'שבטי י-ה', ולא בשביל זרע עשיו או ישמעאל.

'כבשים בני שנה שנים עשר ומנחתם' - זהו יעקב אבינו, כמו שכתוב (בראשית מ) **'והכבשים** הפריד יעקב ואצלו בודאי שייך המספר 'שנים עשר', שהרי הוא אביהם של השבטים הקדושים.

ולכן אצלו נוספה המילה **'ומנחתם'**, שששלמה עבודת האבות בהולדת השבטים, והגיעו אל המנוחה.

ונספך אצל יעקב גם **'שעיר עזים שנים עשר לחטאת'**, שיעקב אבינו כולל גם את בחינת 'ויצחק' בחינת אברהם שמידתו חסד מרומם בכבשים' מלשון 'נוח להכבש', ובחינת יצחק שמידתו גבורה מרוממת 'בעיזים' שהם 'נונים' - גבורה.

ועוד מרומזים ב'שעיר העיזים', עשיו וישמעאל, שעליהם ראוי להיאמר (בראשית יז ח) 'לפתח חטאת רובץ', ולכן העיזים לחטאת, מה שאין כן הכבשים שהם כנגד ישראל, הם לעולה לה' קרבן.

יום חמישי

התורה והקורבנות

העולם כולו נברא ועומד בזכות התורה הקדושה, כמו שכתוב (ירמיה לג כה) 'אם לא בריתי יומם וְלַיְלָה חֻקֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לא שָׁמַתִּי'.

דרוש על כך מרן 'עטרת ראשנו' רבי דוד אביחצירא הי"ד, נכדו של מרן 'אביר יעקב', בספרו 'פתח האוהל', שלכן בחנות המזבח רצו הנשיאים להזכיר את זכות התורה בקורבנות שהם הביאו, כדי לעורר את זכות התורה בשמים, ולעורר את בני ישראל על חשיבות זכות לימוד התורה, זה הרמז בפסוקים: **'ולכ בקר זבח השלמים עשרים וארבע פרים'**, זה עשרים וארבע ספרי 'תורה נביאים וכתובים' - 'תורה שכתב', ונרמזו במילה 'פרים', שדברי תורה שכתבת 'פרים רבים' בחידושי תורה על ידי בני ישראל בתורה שבעל פה.

'אילים ששים עתורים ששים כבשים בני שנה ששים', זה ששים מסכתות שיש אותם במשניות, והתלמוד בבלי והירושלמי שמבארים אותם, ולכן יש שלוש פעמים 'ששים' כנגד שלושתם, ששה סודי משנה, תלמוד בבלי, תלמוד ירושלמי' - שהם עיקר תורה שבעל פה.

'זאת חונת המנחה' 'זאת' זו התורה, כמו שכתוב 'זאת חוקת התורה', שכוח התורה לא רק לתנון ולהנמיך את המשכן, אלא גם 'לחנק' את האדם מילדותו ועד וקנותו להניצל מידי 'הזוהב', הרי יצר הרע ש'זוהב' והורג נפשות.

'אחרי המשח אותו' גם לאחר שיבוא ה'משיח' יתמלא העולם בתורה, כמו שכתוב 'ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'.

ואז שיבוא המשיח, משה רבינו ילמד את בני ישראל את התורה **'ובבוא'**

יום ראשון

מעלת השב בתשובה

מתנה גדולה נתן הקב"ה לבני ישראל, והיא 'התשובה'.

עד כדי כך, שנאמר בגמרא (יומא פז) על השבים בתשובה: 'ודונות נעשות להם כזכויות' - כל העבירות שעשו, מתהפכות על ידי התשובה - למצוות! ועוד אמרו בגמרא (ברכות לד:): 'במקום שבעלי תשובה עומדים, אין צדיקים גדולים לעמוד'.

אבל, כל המעלות האלו לא נאמרו בכל סוג תשובה, אלא צריכים כמה נתאים שבביל להגיע למעלות האלו.

רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'פיתויה חותם' מרמז זאת באופן נפלא בפסוקי הפרשה:

'נשא את ראש בני גרשון' - בני גרשון הם אלו שהיו 'מגורשים' מאת ה' בגלל החטאים שלהם, ועכשיו קורא הקב"ה לקרב אותם, לשאת ולעלות את ראשם בחודה.

ומה הסיבה שבגללה הם מתקרבים חזרה? בגלל **נשא את ראש בני**, סופי המעלות של המילים האלו [נעם שני כוללים] עולים בגימטריא 713, בדיוק כמו הגימטריא של המילה 'תשובה'.

אמנם אין מדובר על תשובה במדרגה נמוכה, תשובה מתוך יראה. אלא במדרגה גבוהה, תשובה מאהבה, שזה מרומז בראשי התיבות של המילים **'בני גרשון גם ה'** העולים בגימטריא 13, כמנזן הגימטריא של המילה 'אהבה'.

וממשיך הפסוק: **'מבן שלושים שנה ומעלה עד בן חמישים שנה תפקד אותם'**, כלומר, את התשובה יעשה בעודו צעיר, בתוקפו, ולא כשכבר זקן וחסר כח.

ועוד תנאי צריך: **'כל הוצא לצבא צבא'** - שיעשה צבאות צבאות של מצוות ומעשים טובים, שיוסיפו לו צבאות של מלאכים שילמדו עליו זכות, שהרי 'הנשמה מצוה אחת, קונה לו פרקליט אחד'.

ועוד יוסיף **'לעבוד עבודה באהל מועד'** - להרבות ביישבת בתי כנסיות ובתי מדרשות שבהם 'מתועבים' בני ישראל לעבודת הבורא.

'זאת עבודת שפחת ה'גרשון' - כל הדברים שנתאמר, הם עבודת החוטאים שהתגרשו, ורוצים לחזור ולהתקרב שוב.

'לענבו' - על ידי עבודה שבלב זוהי תפילה. **'ולמסא'** - לקבל ולשאת עליהם שוב את עול ה' יתברך.

יום שני

מעלת מידת הענווה

הענווה היא מידה חשובה מאד, עד כדי כך שכאשר התורה באה להגיד את שבחו של משה רבינו, היא מרגישה רק את מידת הענווה שהייתה בו, כמו שכתוב (במדבר יב ג) 'והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה'.

ולכן מי שרוצה להתקרב אל הקב"ה חייב להתחזק במידה חשובה זו.

רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'שעיר תשובה' (מאמר כד) מבאר על פי זה דבר תמוה בפשט קורבנות הנשיאים, התורה חוזרת ומפסדת שנים עשרה פעמים את קרבנות הנשיאים, אצל כל נשיא בפני עצמו, אפילו שכל הנשיא הביא את אותם הקורבנות בדיוק.

והדבר הזה צריך הסבר, מדוע האריכה התורה וכפלה את הקרבנות שוב ושוב. הרי ידוע שכל מילה במדות ומדוקדקת, ואין אפילו מילה אחת מיותרת.

אלא חדר מלמד ברצון שזו הסיבה שהנביאים זכו שהקרבן המיוחד שלהם יתקרב ברצון לפני הקב"ה, בגלל מידת הענווה שהייתה טבועה בהם.

וכך מרומז בפסוק: **'קח מתאם'** - קח אותם עצמם לקרבן, וכמו שאמר דוד המלך בתהלה (א יט) 'ובחי אלהים רוח נשברה'.

וכל אחד מן הנשיאים הביא **'קערת כסף אחת שלושים ונאה משקלה ומזרק אחד כסף'** שגם הם מרמזים על מידת הענווה, **'קערת'** עם הכולל עולה בגימטריא 'רוח נשברה' (770).

גם במשקל הקערה יש רמז לזה, כי המשקל של הקערות היה 'מאה ושלשים', ויחד עם 'המזרק האחד' הרי הם עולים בגימטריא כתיבת 'ענוה' (131).

ולכן התורה כותבת כל נשיא בפנדר, ללמד על כל אחד ואחד מהנשיאים שהיא מיוחד במידת הענווה הוא שמרומז בקרבנו.

יום שלישי

חומר איסור לשון הרע

צריך לדעת שחומר איסור לשון הרע הוא גדול מאד, וכמו שאומרת הגמרא (ערכין טז): 'שלשון הרע חמור יותר משלושת העבירות החמורות: עבודה זרה שפיכות דמים וגילוי עריות' כמו כן הוא גורם להתגברות הסטרא אחרא, ומביא אותה למקום הקדושה, וכך נגרם כסרוט על בני ישראל.

ולכן צריך האדם מאד להיזהר בוה, ולא לומר 'אני רק מדבר, מה כבר עשיתי', אלא ישתדל ויגרש את הסטרא אחרא ממקום הקדושה על ידי

